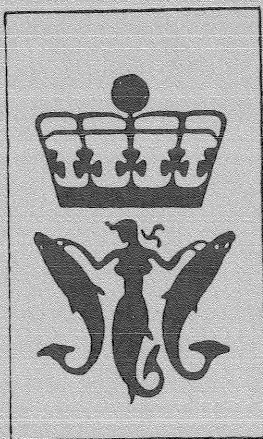

FISKERIDIREKTORATET
HOVEDBIBLIOTEKET

26 FEB. 1990

ÅRSMELDING 1987

Fiskerirettderen

i

VÆRØY

INNHOILDSFORTEGNELSE.

	Side
Kart og Væroy	1
1. SETTELEDNINGSTJENESTENS VIRKSOMHET OG FUNKSJON	
1.1. Kontoret	2
1.2. Personalet	2
1.3. Korrespondanse	2
1.4. Tjeneste i utvald, nemder og råd	2
1.5. Tjeneste utenfor kommunen	2
1.6. Fiskerinemda, sammensetning	3
1.7. Fiskerinemda, møtevirksomhet	3
1.8. Viktigste saker i 1987	3
2. SYSSELSETTINGEN I FISKERINÆRINGEN	4
2.1. Fiskermanntallet	4
2.2. Sysselsetting i foredlingsleddet	4
2.3. Sysselsetting i oppdrettsnæringen	5
2.4. Avleddet virksomhet	5
3. FISKEFLATEN	6
3.1. Merkeregisteret	6
3.2. Konesjoner i fiske	7
4. FOREDLINGSLEDDET	8
4.1. Fiskebedriftene	8
4.2. Råstoff, produksjon og kvantumsutvikling	8
4.3. Væroy lineednesentral	10
5. FISKEOPPDRETT/AKVAKULTUR	11
6. LANE- OG FINANSIERINGSKILDER	12
6.1. Statens Fiskarbank	12
6.2. Andre finansieringsinstitusjoner	13
7. TILTAKSPLANER	14

KORT OM VÆRØY

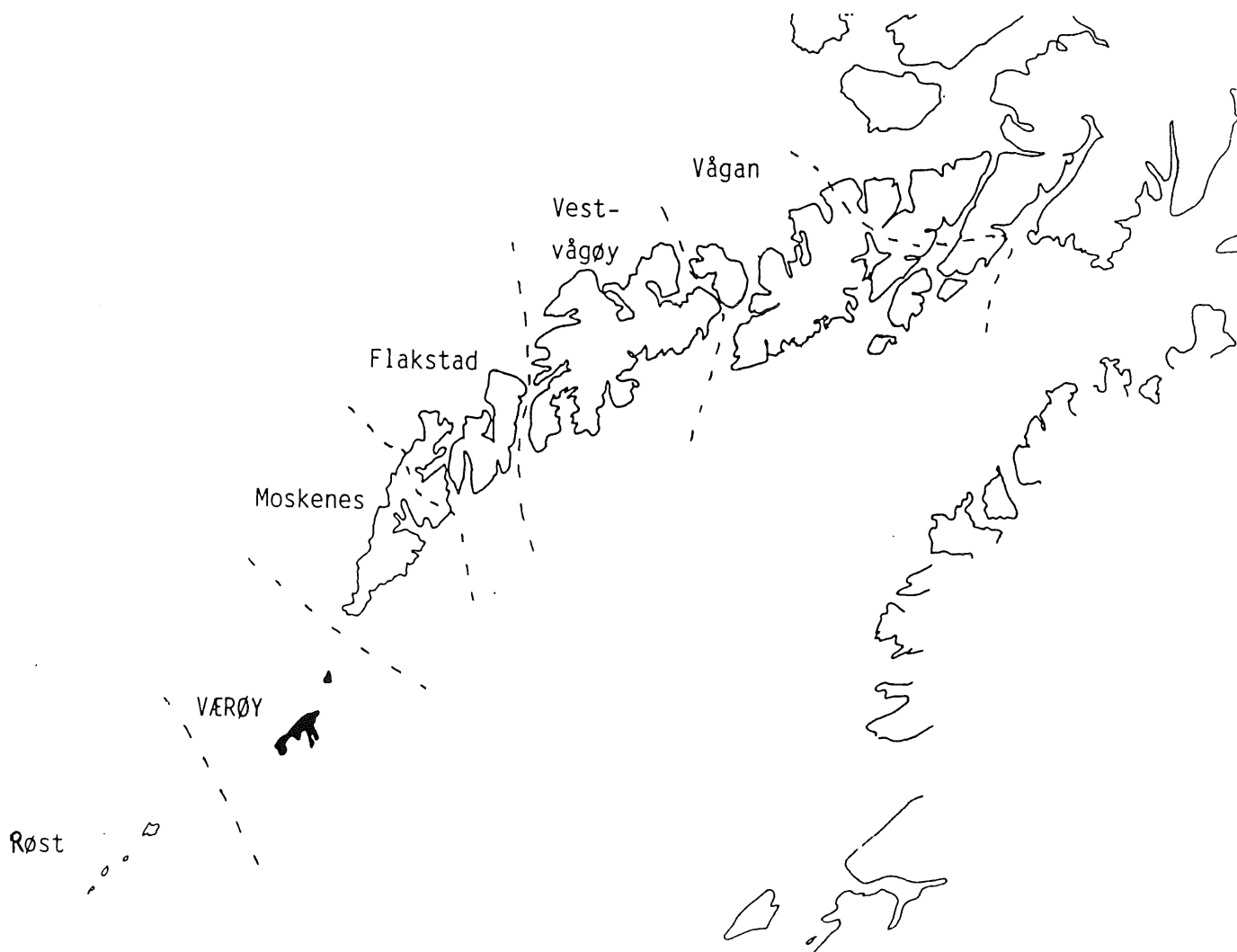
Værøy er den nest ytterste av Lofotkommunene.

Kommunens landareale er på ca. 18 km². Værøy er dominert av en lang fjellrygg som strekker seg i hele øyas lengde fra sørvest mot nordøst. Høyeste punkt er Nordlandsnupen, 456 m.o.h.

Ved årets utgang var det 898 innbygger på øya. Av disse bor ca. 90% på Sørland. De øvrige bor i Breivika og på Nordland.

Kommuneadministrasjon, skole, butikker etc. er lagt til Sørland.

Fiske er viktigste næringsvei. Havn for større fiskefartøyer i Sørlandsvågen og i Røstnesvågen. Samtlige fiskemottak er lokalisert til Sørland.

1. RETTLEDNINGSTJENESTENS VIRKSOMHET OG FUNKSJON.

1.1. Kontoret.

Rettlederkontoret befinner seg fremdeles i 2.etasje i Værøy rådhus på Sørland.

Kontoret er 12.5 m². I tillegg disponeres noe fellesareale (toalett, kantine). Etaten disponerer ikke eget arkivrom, slik at alt materiell inkl. gamle papirer må oppbevares på kontoret. Det er dessuten svært dårlig lydisolering mellom kontorene. Det sier seg selv at klientbehandlingen ikke kan bli tilfredsstillende i slike kontorlokaler.

1.2. Personalet.

Frode Davidsen, fiskerirettleder fram til 31.07.87.

Grethe-Kristin Hanssen, fiskerirettleder fra 09.09.87.

Fiskerirettlederen hadde permisjon fra årsskiftet til 21.01.87. I denne perioden vikarierte Beate M.Hansen som kontorassistent på fiskerikontoret. Sissel Sneve fungerte som ekstrahjelp med to timers daglig arbeidstid i perioden uten fiskerirettleder.

1.3. Korrespondanse.

	1985	1986	1987
Inngående brevjournal:	990	1016	607 forsendelser
Utgående brevjournal:	949	845	835 forsendelser.

1.4. Tjeneste i utvalg, nemder, råd og komiteer.

Fiskerirettlederen.

- Kontaktperson/regnskapsfører for Værøy lineegnesentral.

1.5. Tjeneste utenfor kommunen.

19.02.87.	Bodø	Konferanse med fiskerisjefen.
09 - 11.09.87	Leknes	Opplæring.
20 - 22.11.87	Bodø	Årssamling, rettl.tjenesten i Nordland.
02 - 03.12.87.	Tr.hj.	Seminar om oppdrettsfisk, miljø & hygiene.

1.6. Fiskerinemda.Sammensetning.

<u>Faste medlemmer</u>		<u>Varamedlemmer.</u>
Åge Knutsen	Leder	Nordis Torstensen
Ole Petter Adolfsen	Nestleder	Lennart Andreassen
Gudrun Johansen		Sara Ramvoll
Bjørn Hardv		Peder Pedersen
Agnar Mathisen		Gunleif Berntsen

1.7. Fiskerinemda.Møtevirksomhet.

	<u>1985</u>	<u>1986</u>	<u>1987</u>
<u>Antall møter</u>	11	12	4
<u>Antall saker</u>	66	74	26
<u>Antall ref.saker</u>	82	105	64
<u>Antall møtetimer</u>	17,5	29	10

Det ble i løpet av meldingsåret avholdt 4 møter. I alt medgikk 10 møtetimer.

Totalt ble 26 ordinære saker og 64 referatsaker behandlet.

1.8.Fiskerinemda.Viktigste saker i 1987.

Småtrålkonsesjon til Værøy.

Fiskeridepartementet besluttet høsten 1986 å tildele 10 nye torsketråltillatelser til nybygg under 33,5 meter (110 fot) og under 250 BRT. Disse tillatelsene skulle alle gå til Nord-Norge, av dem 3 til Nordland fylke.

Søknadsfristen gikk ut 1. februar 1987.

Fra Værøy var det to søkere. Værøy fiskerinemd prioriterte mellom søkerne, og fattet deretter et vedtak som bestod i en argumentasjonsrekke for at søkere fra Værøy skulle tildeles konsesjon.

Den ene av søkerne fra Værøy ble sommeren 1987 tildelt småtrålkonsesjon.

Søknader om finansiering av fiskefartøyer.

Fiskerinemda har i løpet av meldingsåret behandlet 4 søknader om finansiering av fiskefartøyer i Statens Fiskarbank. 3 av disse gjaldt nybygg.

Andre saker.

- ordinære fiskarbanksaker.
- minstelottsøknader.
- manntallsaker.

2.SYSSELSETTINGEN I FISKERINÆRINGEN.

2.1.Fiskermanntallet.

Gjelder kun for personer som er hjemmehørende i kommunen. Nedenforstående tabell gjelder antall manntallsførte fiskere pr. 31.12. i meldingsåret, altså etter at manntallet er ajourført (hovedlisten).

Tab.2.1. Registrerte fiskere, manntallstilknytning og gjennomsnittsalder for meldingsåret. Pr.31.12.87.

År	Blad A	Blad B	Totalt	gj.sn.ald.	
				blad A	blad B
1984	19	131	150	51,0 år	40,2 år
1985	10	136	149	55,6 år	40,7 år
1986	8	133	141	67,9 år	42,4 år
1987	16	118	134	70,3 år	41,9 år

Som en ser, er gjennomsnittsalderen totalt stigende, mens den for blad B er noe lavere enn for 1986. Dette p.g.a. stor overflytting fra B til A under hovedrulleringen.

Tab.2.2. Fiskere fordelt etter aldersgrupper. Gjelder fiskere oppført i manntallet pr. 31.12.87.

	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70<	tot	gj.sn. alder
A	-	-	-	-	1	4	11	16	70,3 år
B	7	15	33	24	25	14	-	118	41,9 år
%/B	5,9	12,7	28	20,3	21,2	11,9			

Flest fiskere finner en i aldersgruppen 30-50 år, men andelen over 50 år er stigende.

2.2.Sysselsetting i foredlingsleddet.

Tab.2.3.Sysselsetting i foredlingsleddet i Værøy kommune i 1987.

År	Helårsansatte			sesongansatte			Ant. årsverk
	Menn	Kvinner	Tot	Menn	Kvinner	Tot	Tot
1985	38	17	55	201	124	325	68
1986	45	12	57	40	99	131	70
1987	46	14	60	165	80	245	90

Antall årsverk er beregnet ut fra de oppgitte lønnsutbetalingene fra bedriftene.

Tallene fra 1985 er basert på svar fra 10 av 11 bedrifter. I 1986 svarte 9 av 12 bedrifter, og i 1987 svarte 12 av 12.

Arsmelding 1987. Værøy.

2.3.Sysselsegging i oppdrettsnæringa.

Fiskeoppdrett.

Værøy har i dag to matfiskanlegg for laks; Værøy Laksefarm og Værøy Havbruk.

Værøy Laksefarm har inntil sommeren 1987 drevet med et konsesjonsvolum på 5000 m². De utvidet da til 8000 m².

Værøy Havbruk fikk høsten 1986 konsesjon for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret. Konsesjonsvolum 8000 m².

Begge anleggene er lokalisert til Sørlandsbukta.

Skjelloppdrett.

Det er etablert et østersanlegg med prøvekonsesjon i Breivika.

Sysselsegginga ved de to matfiskanleggene samt skjellanlegget kan ansås til ca. 6 årsverk.

2.4.Virksomhet avledet av fiskerinæringa.

På tross av at Værøy er totalt avhengig av fiskerinæringa, er det lite virksomhet som kommer inn under kategorien avledet virksomhet.

Værøy har et slipanlegg, Værøy Slip & Mek.Verksted som i meldingsåret hadde ca. 3 årsverk.

Det er et agnforsyningsanlegg og to regnskapsbyråer.

Årsmelding 1987. Værøy.

3.FISKEFLÅTEN.

3.1. Merkeregisteret.

Tab.3.1.Merkeregisterstatistikk for 1987.

Lengde i m.	Status 1.1.87	Avgang 1987	Tilgang 1987	Status 31.12.87	Endring 1987
0.0 - 4,9	1	0	0	1	0
0,5 - 9,9	39	7	4	36	- 3
10.0 - 14,9	21	4	4	21	0
15.0 - 19,9	4	0	0	4	0
20.0 - 24,9	6	2	1	5	- 1
25,0 <	0	0	0	0	0
Totalt	71	13	9	67	- 4

De fartøyer som i løpet av 1987 er slettet av merkeregisteret har fått følgende skjebne:

Av fartøyene i størrelsesgruppen 5.0 - 9.9 m er 3 fartøyer gått ut av merkeregistret, da de ikke lenger brukes i aktivt fiske. Et fartøy på 8.2 m har flyttet merkedistrikt ved at eieren er flyttet ut. 3 fartøyer i gruppen 10.0 - 14.9 m er utgått av merkepliktig drift. 3 i størrelsen 5.0 - 9.9 m er solgt ut av kommunen. Et fartøy på 23,2 m har også flyttet merkedistrikt. Dette var ved utflytting det største fartøyet i Værøy.

Et fartøy på 10,6 m ble solgt ut av kommunen.

Et fartøy på 20.4 m er kondemnert og erstattes av et nybygg på 17,35 m i begynnelsen av -88.

Gjennomsnittsalderen på de slettede fartøyene var 29,5 år.

De 8 tilførte båtene hadde en gjennomsnittsalder på 6 år ved registrering.

Tab.3.2.Fiskeflåten - alderssammensetting.

B.år	Str. 0,0 - 5,9 m	5,0 - 9,9 m	10,0 - 14,9 m	15,0 - 19,9 m	20,0 - 24,9 m	Tot	Endring fra -86
Før 1930		1				1	- 1
1930-39			2			2	- 1
1940-49			5		2	7	- 1
1950-59		9	1	1	1	12	- 2
1960-69	1	12	2	2		17	- 2
1970-79		9	3	1	1	14	- 3
1980-86		3	5		1	9	+ 1
1987		2	3			5	+ 5
Totalt	1	36	22	4	5	67	- 4
gj.sn.alder	19 år	20 år	20 år	22 år	26 år	21 år	

Gjennomsnittsalderen på fiskeflåten på Værøy er nå 21 år. Høyest gjennomsnittsalder, 26 år, finner vi blant de største fartøyene.

Årsmelding 1987. Værøy.

3.2. Konesesjoner i fiske.

Kvalfangst.....	2 båter
Drivgarnfiske etter laks.....	1 båt
Småtrål.....	1 båt

Størsteparten av flaten driver konsesjonsfritt fiske. Line er dominerende driftsform. En del driver også med juksa. Øvrige driftsformer: Garn. Not.

Det må her påpekes at konsesjonene som finnes i Værøy er totalt verdiløse i skrivende stund. Kvalfangsten er som kjent stoppet på ubestemt tid, drivgarnfiske etter laks er stoppet og småtrålprosjektet har vist seg å være umulig å realisere i den form konsesjonen er gitt. Kostnadene knyttet til et nybygg vil være uforholdsmessig store i forhold til forventet inntekt, slik at prosjektet ikke lar seg finansiere.

Årsmelding 1987. Værøy.

4. FOREDLINGSLEDDET.

4.1. Fiskebedriftene.

Pr. 31.12.87 hadde Værøy 12 mottaksanlegg for fisk. Fire bedrifter har eksportrett på tørrfisk og saltfisk, mens to andre har gått sammen og dannet Værøy eksportkompani som også har eksportrett på saltfisk og tørrfisk. To bedrifter har eksportrett på ferskfisk. I tillegg er det tre sjøprodusenter.

4.2. Råstoff, produksjon og kvantumsutvikling.

Vi skal i dette kapitlet se på utviklingen av ilandført kvantum fisk i kommunen.

Tab.4.1. Ilandført kvantum fisk i Værøy i årene 1983 t.o.m. 1987.
Tonn rund vekt.

Fiskeslag	Årstall				
	1983	1984	1985	1986	1987
Torsk	3681	4134	4059	3365	4730
Sei	89	211	290	279	576
Hyse	214	368	140	335	395
Steinbit	5	11	2	8	4
Brosme	261	558	319	568	655
Lange	56	117	89	170	181
Uer	30	53	58	59	162
Blåkveite				159	246
Annet	20	43	30	31	37
Totalt	4356	5495	4987	4974	6986

Lofotfisket i 1987 så lenge ut til å bli en total fiasko. Grønlandssel invaderte kysten i store mengder, og mye tyder på at dette bidro til at skreien ble skremt bort fra de tradisjonelle fiskefeltene ved Værøy. Ut i mars avtok imidlertid seltettheten, og fisket tok seg opp. Takket være gode fiskepriser rettet de aller fleste opp sesongen i løpet av en måneds tid, og mange fikk et meget bra utbytte.

Arsmelding 1987. Værøy.

Tab.4.2. Ilandbrakt kvantum på Værøy fordelt på fiskeredskaper for årene 1983 t.o.m.1987. Tonn rund vekt.

Årstall	Fiskeredskap						totalt
	garn	line	juksa	trål	sn.vad	annet	
1983	1104	2683	91	14	175	286	4356
1984	1530	2225	176	5	152	1415	5503
1985	2495	1724	318	1	55	392	4985
1986	2147	2178	226	0	126	299	4976
1987	2478	3279	442	400	185	204	6988

Tab.4.3. Anvendelse av ilandbrakt fisk på Værøy for årene 1983 t.o.m 1987. Tonn rund vekt.

År	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Totalt
1983	375	83	1784	2114	4357
1984	470	173	1919	2918	5496
1985	285	92	2109	2497	4983
1986	468	165	2033	2308	4974
1987	609	288	2640	3453	6985

Tab.4.4. Verdi av ilandbrakt kvantum fordelt på fiskeslag for årene 1983 t.o.m. 1987 Angitt i 1000 kr.

Fiskeslag	Årstall				
	1983	1984	1985	1986	1987
Torsk	14.701	18.120	21.740	26.058	50.788
Sei	201	457	736	855	2.534
Hyse	675	1.189	489	1.626	1.860
Steinbit	10	25	5	22	13
Brosme	847	1.440	1.092	3.125	1.211
Lange	245	419	389	1.174	1.526
Uer	73	121	165	182	508
Blåkveite				817	1.792
Annet	184	907	202	233	426
Totalt	16.936	22.671	24.818	34.092	60.658

Som vi ser, er verdien av totalkvantumet en god del høyere for 1987 enn for tidligere år. Dette har sammenheng både med at kvantumet var høyere, og med de høye fiskeprisene i 1987.

Tabellene er laget på bakgrunn av tallmateriale fra FIDIR.

4.3. Værøy lineegnesentral.

Værøy lineegnesentral er en sammenslutning av alle linefartøyene i Værøy. For 1987 ble det ikke avsatt midler til tilskudd for første halvår. For andre halvår ble tilskuddssatsen satt til kr. 3,- pr. vatna krok. Dette tilskuddet utbetales til båtlaget via hovedsmannen.

Fiskerirettlederen er regnskapsfører for sentralen.

Det er oppnevnt en kontrollnemd som skal kontrollere de innsendte egnelister hver måned.

Nedenforstående tabell viser hvordan driften ved Værøy lineegnesentral var i årene 1985 - 1987.

Tab.4.5. Værøy lineegnesentral. Drift i årene 1985 - 1987.

År	Antall tilsl. båter	Antall egnede kroker	Utbe. tilskudd i kr.	Fangst- kvantum i kg.	Fangstkvantum pr. 100 angler
1985	38	5487358	274367,-	995355	18,1 kg
1986	36	5395913	269795,-	844646	15,7 kg
1987	22	987450	29593,-	180865	16,5 kg

Som en ser av overstående tabell, har aktiviteten ved Værøy lineegnesentral gått ekstremt ned fra 1986 til 1987. På grunn av at tilskudd bare ble utbetalt for andre halvår i 1987, kan imidlertid ikke tallene sammenlignes. Dette, samt at tilskuddssatsen gikk ned fra kr.5,- til kr.3,- pr. 100 angler, har ført til at flere av Værøys linefiskere har lagt om driften til garn. Stigning i agnprisen har også bidratt til denne utviklingen. Sett ut fra kvalitetshensyn er denne utviklingen beklagelig.

5. FISKEOPPDRETT/AKVAKULTUR.

Værøy hadde ved utgangen av 1987 to matfiskanlegg for produksjon av laks, begge på 8.000 m². Begge anleggene er lokalisert til Sørlandsbukta

Tab.5.1. Produksjon. Tonn rund vekt.

År	Ørret	Laks	Verdi
1984	3-4 tonn		
1985		ca.55 tonn	ca.2.4 mill. kr.
1986		ca.90 tonn	ca.3.0 mill. kr.
1987		ca.50 tonn	ca.1.7 mill. kr.

Nedgangen i produksjon fra 1986 til 1987 skyldes for en stor del dårlig smoltkvalitet.

Værøy har også et anlegg med midlertidig konsesjon for dyrking av blåskjell/østers. Dette anlegget er flyttet til Breivika. Østersen har hatt god vekst, men det ser ut til å være problemer med å få konsesjonen fornyet.

6. LÅNE- OG FINANSIERINGSKILDER.

6.1. Statens Fiskarbank.

6.1.1. Lån

Tab.6.1.Omsøkte og innvilgede lån i Statens Fiskarbank i 1987.

Ant.	Søknadstype	Omsøkt	innvilget		innvilg. grad
			1.prioritet	2.prioritet	
5	Nytt fartøy	9.385.585	3.900.000		41,55%
1	Brukt fartøy	4.700.000	2.250.000	600.000	74,78%
5	Fiskeredskap	960.000	190.000		19,79%
1	Overf.STØ-lån	665.000			100,00%
12	Totalt	15.710.585	6.340.000	600.000	59,03%

Vi fikk i meldingsåret finansiert ett nybygg gjennom Statens Fiskarbank. Det er en 57 fots tverrhekket aluminiumsbåt, utstyrt for autoline og garn. Dette fartøyet ble også innvilget tilskudd til mekanisering av linedrift, investeringstilskudd og rentestøtte tilsvarende 80% av en netto kontraktsum på kr.7.300.000,-.

Ett brukt fartøy ble også finansiert gjennom Statens Fiskarbank. Dette er en 73,8 fots trebåt, bygget i 1981.

6.1.2. Tilskudd.

Investeringsstilskudd.

Det ble i 1986 iverksatt en ny fiskebåtfinansieringsordning, der det bl.a. ble åpnet for muligheten til å yte investeringstilskudd til bygging av nye fiskebåter.

Fra Værøy ble det i 1987 søkt om finansiering av 5 nye fiskebåter. Tilsammen søkte disse om kr.2.002.996,- i investeringstilskudd. Ett av prosjektene ble gitt finansiering, og dette fikk kr.700.000,- i investeringstilskudd.

Kondemneringsstilskudd.

Det var i 1987 ikke avsatt midler til denne ordningen.

Tilskott til arbeidsmiljøinvesteringer.

Fiskerikontoret hadde flere henvendelser ang. såkalt "arbeidsmiljøtilskudd". Det ble fra Fiskeridepartementet antydnet at midler skulle gis til denne ordningen også i 1987, men det gikk så lang tid før totalt tilskottsbeløp ble bestemt, at ordningen ikke ble effektivert før i 1988.

6.2. Andre finansieringskilder

Værøy kommunale næringsfond.

Værøy kommune opprettet i 1986 et næringsfond, hvor det gamle fiskerifondet inngikk. Fondet skal kunne yte økonomisk bistand til fiskeri-, jordbruks-, industri- og servicenæringen som kan skape eller trygge arbeidsplasser samt dekke offentlige allmenne behov. Økonomisk bistand kan ytes i form av lån, etableringstilskudd, garanti for lån, kommunal aksje/andelstegning og plantilskudd.

I 1987 kom det inn 5 søknader om lån og tilskudd til fiskefartøyer. Omsøkt tilskuddsbeløp kr.100.000,-. Ingen av disse søknadene ble innvilget.

Omsøkt lånebeløp kr.347.000,-, innvilget kr.200.000,-

Private forretningsbanker.

Sparebanken Nordland er den eneste private forretningsbank med egen avdeling på Værøy.

Fiskerikontoret sitter ikke inne med noen tallmessig oversikt over låneomfanget fra Sparebanken Nordland, avd. Værøy, men tre mindre fartøyer er finansiert gjennom denne banken.

7. TILTAKSPLANER.

Fiskerihevn/småbåthavn.

Dette er en del av Tvvnesleira industriområde. Industrikanala ble ferdig i 1987. Det var opprinnelig meningen at det skulle lagdes en pir redningsskøyta i forbindelse med industri- og fiskerikanala, men denne er fremdeles ikke ferdig.

Det er planlagt en småbåthavn i forbindelse med fiskerikanala. Denne er bare delvis utgravd. Det viste seg at området hvor småbåthavna skulle ligge var noe grunnere enn tidligere antatt, slik at det må foretas endel sprengning. Det skal søkes til Kystverket om midler til dette.

Strakstiltak - biologisk avfall.

En henvendelse fra Værøy fiskarkvinne lag angående forsøpling av indre havnebasseng, førte til at Fyikesmannens miljøvern avdeling ble kontaktet fra fiskerikontoret. Her fant man fram til en bedrift, Brettesnes Aqua A/S, som tar imot hoder og rygger til produksjon av tørrfor. Det skal arbeides med å etablere en fast oppsamlings- og leveringsordning for fiskeavfall med denne bedriften, som også er interessert i død sel til oppmaling. Mer om dette i årsmelding for 1988.

Øvrige tiltaksplaner.

I årsmelding for 1986 ble bl.a. tran- og fórfabrikk og klippfiskproduksjon nevnt. Det skjedde ingen ting med disse prosjektene i meldingsåret.

Værøy 06.02.89

**FISKERIRETTLEDEREN
I VÆRØY**

Grethe-Kristin Hanssen
Grethe-Kristin Hanssen